



16.5.2024

ASIA	Luonnonsuojelulain (9/2023) rauhoitetun lehtonadan (<i>Lolium Giganteum</i>) rauhoitussäännöksistä poikkeaminen
HAKIJA	Kauniaisten kaupunki / kuntatekniikka
VIREILLETULO	8.1.2024
HAKEMUS	Kauniaisten kaupunki hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) luonnonsuojelulain (9/2023) 83 §:n 1 momentin mukaista lupaa rauhoitetun lehtonadan (<i>Lolium Giganteum</i>) eli lehtoraiheinän rauhoitussäännöksistä poikkeamiseksi kasvustojen siirtämistä varten.

Kasvi on erittäin uhanalainen ja se on myös määritelty erityisesti suojeltavaksi lajiksi. Lehtonataa on seurantatietojen mukaan kasvanut Kauniaisissa Gallträskin järven eteläpuolen metsikössä 1990-luvulta lähtien, luultavasti jo aiemmin. Tällä kasvupaikalla kasvusto voi hyvin myös vuoden 2022 kasvistoselvityksen mukaan. Tämä Gallträskin järven kasvupaikka on asemakaavassa osoitettu s-2-kaavamerkinnällä suojeltavaksi alueeksi.

Kauniaisten kaupungin ympäristötoimen Enviro Oy:ltä tilaamassa vuoden 2022 kasvistoselvityksessä löydettiin myös kaksi uutta lehtonadan kasvupaikkaa. Toinen paikka löytyi Bredantien päästä Kauniaisten kaupungin varasto- ja lumenlajitysalueen reunalta ja toinen Kasavuoresta asutuksen keskeltä metsiköstä.

Kauniaisten kaupungin kunnossapitoyksikkö suunnittelee Bredantien pään varasto- ja lumenlajitysalueen uudelleen organisointia ja mm. alueella säilytettävien maa-ainesten sijoittamista looseihin. Tässä yhteydessä olisi tarkoitus korottaa ulkoilureitin ja varastoalueen välistä maavallia, jonka välittömässä läheisyydessä vuonna 2022 löytynyt lehtonatakasvusto sijaitsee. Kasvustoa, joka sijaitsee vain 18 metrin päässä rautatiealueen reunasta, saattaa uhata myös tuleva kaupunkirata ja pyöräilybaana -hanke.

Poikkeuslupaa haetaan lehtonatakasvuston siirtämiseksi läheiseen Karvasbackan pähkinäpensaslehtoon. Alue on luonnontilainen ja lähellä nykyistä kasvupaikkaa. Hoitotoimenpiteinä siellä ovat vain roskien keräys, vieraslajien poisto ja kuusialikasvoksen harvennus alueen hoitosuunnitelman mukaisesti. Kaikki uudessa kasvupaikassa kasvavat lehtonatakasvit (arviolta noin 10 yksilöä) esitetään siirrettäviksi.

Siirtotapana on lapiokaivuu. Siirto suoritetaan sopiviin kohtiin pähkinäpensaslehdon kaakkoisosassa kasvin kukkiessa heinä-elokuussa 2024, jolloin yksilöt on helppo tunnistaa.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää hakemuksen mukaisesti Kauniaisten kaupungille luonnonsuojelulain (9/2023) 83 §:n 1 momentin mukaisen luvan poiketa 74 §:ssä säädetyistä kasvilajien rauhoitussäännöksistä lehtonatakasvustojen siirtämiseksi Kauniaisten Bredantien pään kasvupaikasta läheiseen Karvasbackan pähkinäpensaslehtoon (LTA010506). Lupaehdot ovat seuraavat:

1. Siirtotoimenpiteet on suoritettava 15.9.2024 mennessä.
2. Lehtonatakasvustot on siirrettävä kosteaan ja varjoisaan painanteeseen. Lehtonatakasvustoja on käsiteltävä varovaisuudella.
3. Siirtoa ei saa toteuttaa maaperän ollessa kuiva. Siirtoa ei saa tehdä, mikäli lehtonatakasvustoille soveltuvaa elinympäristöä ei löydetä.
4. Istutuspaikat on jälkikäteen tasoitettava siten, että ne eivät erotu maastosta. Muun kasvillisuuden tarpeetonta vahingoittamista on vältettävä istutustöitä suoritettaessa.
5. Luvansaajan on seurattava siirtotyön onnistumista vuosina 2024–2026. Raportti siirron tuloksista on toimitettava vuosittain ELY-keskuksen kirjaamoon (osoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi) 30.9. mennessä. Raporteissa on mainittava tämän asian diaarinumero UUDELY/718/2024.
6. Siirtotoimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana ja näytettävä vaadittaessa.
7. Lupa voidaan peruuttaa osittain tai kokonaan, mikäli sen ehtoja ei noudateta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Lehtonata on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla luonnonsuojeluasetuksella (1066/2023) rauhoitettu kasvilaji, jonka poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai sen hävittäminen on luonnonsuojelulain 74 §:n mukaisesti kielletty. Kielto koskee myös rauhoitetun kasvin osaa tai sen siemeniä.

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa 74 §:n kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin

suotuisan suojelutason säilyttämiseksi tai sen saavuttamiseksi. Eliölajin suotuisalla suojelutasolla tarkoitetaan luonnonsuojelulain 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään.

Lehtonata on myös säädetty luonnonsuojelulain 75 §:n ja 77 §:n nojalla uhanalaiseksi ja erityisesti suojeltavaksi eliölajiksi. Bredantien pään lehtonadan kasvupaikkaa ei kuitenkaan ole rajattu erityisesti suojeltavan eliölajin esiintymispaikaksi. Viimeisimmässä uhanalaisuusluokituksessa laji on arvioitu erittäin uhanalaiseksi (EN) (*Punaisen kirjan Suomen lajien uhanalaisuusarviointi*, 2019).

Lehtonataa tavataan pääasiassa eteläisestä Suomesta. Lehtonadan harvinaisuuden vuoksi voidaan kaikkia sen todennettuja esiintymiä pitää valtakunnallisesti merkittävänä. Lehtonata kasvaa kosteissa, varjoisissa ja runsasravinteisissa elinympäristöissä. Kauniaisten kaupungin teettämän kasvillisuus selvityksen (2022) mukaan Bredantien pään lehtonadat kasvavat Turun väylän ja rautatiealueen läheisyydessä, varastokentän ja pyörätien välisessä ojassa ja ojan pientareella. Esiintymispaikkaa uhkaavat kaupungin suunnitelmat järjestää uudelleen Bredantien pään varasto- ja lumenlajitusalue samoin kuin Espoon kaupunkiratahanke, joka tulee lisäämään maankäyttöä rautatiealueen ympäristössä. Jotta siirrolla voidaan turvata kasvustojen säilyminen, on siirto toteutettava lehtonadalle soveltuvaan elinympäristöön.

Lehtonatakasvustot tullaan siirtämään Bredantien pään kasvupaikalta Karvasbackan pähkinäpensaslehtoon, joka on rajattu 10.3.2003 suojelluksi luontotyyppiä Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä No. LUO 280. Luontotyypin kasvillisuus on tuoretta, keskiravinteista käenkaali-oravanmarjatyyppin lehtoa, mutta kohteessa on myös kosteampia painanteita, joilla esiintyy keskiravinteista hiirenporras-käenkaalityypin saniaislehtoa. ELY-keskus katsoo, että nämä kosteat painanteet muodostavat lehtonadalle hyvin soveltuvan kasvupaikan. Siirto ei varovaisuutta noudattaen ja lupaehdot huomioon ottaen vaikuta lajin suotuisan suojelutason saavuttamiseen kielteisesti. Merkittävää myös on, että kyseinen suojeltu luontotyyppikohde tarjoaa kasvustoille elinympäristön, jota erilaiset maanmuokkaushankkeet tai muu alueiden käyttö ei uhkaa. Siirron voi siten kokonaisuudessaan arvioida turvaavan lehtonadan säilymistä alueella.

Siirtohankeen onnistumisen todentamiseksi on tärkeää, että siirron tuloksia seurataan ja että niistä raportoidaan ELY-keskukselle. Raportointivelvollisuus määrätään kolmen vuoden ajaksi.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin mukaan suojellun luontotyypin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Lehtonatakasvustojen istuttamisesta ei aiheudu sellaisia haitallisia vaikutuksia Karvasbackan pähkinäpensaslehdon ominaispiirteille tai kohteen kasvillisuudelle, jotka

heikentäisivät luontotyyppin esiintymää. Luonnonsuojelulain 66 §:n mukainen poikkeuslupa ei siten ole asiassa tarpeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 69 §, 74 §, 83 §, 121 §
Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös	sähköpostitse 16.5.2024: Minna Aavalehto / Kauniaisten kaupunki Kauniaisten kaupungin kirjaamo
Tiedoksi	sähköpostitse 16.5.2024: Ympäristöministeriö, luontoympäristöosasto Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
KÄSITTELYMAKSU	316 euroa Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaisesti.
MUUTOKSENHAKU	Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.
ASIAN KÄSITTELIJÄT	Asian on esitellyt ylitarkastaja Anni Kuoppamaa ja ratkaissut ylitarkastaja Juha Lumme. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/718/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/718/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kuoppamaa Anni 15.05.2024 15:49

Ratkaisija Lumme Juha 15.05.2024 16:05

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksi- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiannotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuo- mioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtien välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuo- mioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.